

**Audit „AMIF ja ISF (süsteemiaudit) -
Hinnangu andmine juhtimis- ja
kontrollisüsteemi põhinõudele NR 2 -
Projektide sobiv valik”**

Audit nr 4.1-1-2021/12_C1-1

Lõpparuanne

29.10.2021

SISEMINISTEERIUM

KOKKUVÖTE AUDITI TULEMUSTEST

Auditi tulemus: auditi töörühm jõudis auditi toimingute läbiviimise tulemusena järeldusele, et vastutava asutuse juhtimis- ja kontrollisüsteem põhinõude NR 2 osas toimib hästi (kategooria 1¹).

Hindamiskriteeriumite koondtabel on esitatud aruande lisas 1.

Auditi käigus tehti viis väheolulist tähelepanekut²:

- Taotluste esialgse kontrolli sooritamise tulemustest taotleja teavitamine ei toimu vastavalt protseduurireeglites toodule. Esitatud taotluste kättesaamisest taotleja teavitamise protsess vajab täiendamist;
- AMIF projekti hindamiskomisjoni protokollile oli ekslikult lisatud teise projekti sisulise hindamise leht, millest tulenevalt kajastus taotluse hindamise lõpp-protokollis ebakorrekne hindamistulemus;
- Taotluste sisuliseks hindamiseks moodustatud hindamiskomisjoni liikmete poolt on erapooletuse ja konfidentsiaalsuse kinnitus allkirjastatud peale projekti sisulise hindamisega alustamist või selle läbiviimist. Erapooletuse ja konfidentsiaalsuse dokumendi allkirjastamisega seonduv vajab sisekorras täiendamist;
- ISF projekti hindamiskomisjoni protokollile kooskõlastamise, kinnitamise ja teavitamise ringi dokumendihaldussüsteemis ei ole kaasatud kõiki osapooli.
- Toetuse andmise otsus ei ole vormistatud vastavalt Komisjoni delegeeritud määruses toodud tingimustele.

Auditi käigus tehti üks oluline tähelepanek:

- ISF projektide hindamiskomisjoni töö protsess ja tulemustest ning järeldustest teavitamine ei ole piisavalt läbipaistev.

Auditi käigus toodi välja üks täiendav väheoluline märkus.

Audit on läbi viidud lähtuvalt rahvusvaheliste siseauditi standarditest (IIA).

Auditi viis ajavahemikul 07.07.2021 – 29.10.2021 läbi Grant Thornton Baltic OÜ (Kai Paalberg ja Merili Kiipus)

¹ JKS põhinõuded ja toimivuse klassifikatsioon vastavalt Komisjoni rakendusmäärusele (EL) 2017/646

² Olulised tähelepanekud on tähelepanekud, mis viitavad vastutava asutuse juhtimis- ja kontrollisüsteemides esinevatele puudustele (nt sisaldavad süsteemset viga), mis mõjutavad oluliselt vastutava asutuse ülesannete täitmist (Komisjoni delegeeritud määruse (EL) nr 1042/2014 artikkel 4 määratletud ülesanded). Olulised tähelepanekud nõuavad vastutava asutuse juhtkonnalt kiiret reageerimist ja tähelepanekutes viidatud puuduste lahendamist

Väheolulised tähelepanekud on tähelepanekud, mis viitavad vastutava asutuse juhtimis- ja kontrollisüsteemides esinevatele puudustele, kuid mis ei mõjuta oluliselt vastutava asutuse ülesannete täitmist. Väheolulised tähelepanekud nõuavad vastutava asutuse juhtkonnalt reageerimist.

A-OSA

ÜLEVAATLIK KOKKUVÕTE

1. Auditi eesmärk ja ulatus

Auditi eesmärgiks on anda hinnang vastutava asutuse juhtimis- ja kontrollisüsteemi (edaspidi JKS) põhinõude nr NR 2 (Projektide sobiv valik) tõhususele. Auditi objektiks oli AMIF ja ISF vastutava asutuse JKS.

Hinnangu andmisel lähtuti järgmistest hindamiskriteeriumitest:

2.1. vastutav asutus on kinnitanud asjakohased projektide valikumenetluse ja kriteeriumid, mis:

(a) tagavad tegevuse panuse asjaomase prioriteedi konkreetsete eesmärkide ja tulemuste saavutamisse;

(b) on mittediskrimineerivad ja läbipaistvad;

2.2. taotlusvoorude väljakuulutamine on avalikustatud, otsetoetuste andmine on põhjendatud. Seejuures on arvesse võetud, et:

(a) informatsioon jõuaks kõigi võimalike abisaajateni / taotlejateni;

(b) teade sisaldab selget kirjeldust projektide valiku kriteeriumidest ning toetuse saajate õigustest ja kohustustest

2.3. kõiki taotlusi/projekte hinnatakse vastavalt kehtivatele kriteeriumidele.

Hindamiskriteeriumid vastavad taotlusvooru teates toodule. VA tagab, et taotluste / projektide hindajad omavad selleks vajalikke teadmisi (ekspertiisi) ja sõltumatust.

2.4 otsuse taotluse / projekti rahuldamiseks / mitterahuldamiseks teeb selleks nõuetekohaselt volitatud isik ning see edastatakse taotluse / projekti esitajale (taotlejale). Otsuses on välja toodud taotluse rahuldamise / mitterahuldamise põhjendus. Toetuslepingud sisaldavad kogu nõutud informatsiooni.

2. Auditi õiguslik alus

Siseauditi osakonna 2021. aasta tööplan, hankeleping nr 7-3/893-1.

3. Auditi käigus teostatud toimingud

Auditi planeerimise etapis koostasime JKS-i hindamiseks kontroll-lehe tuginedes muuhulgas valdkonda reguleerivate õigusaktide ülevaatusle ja analüüsile. Kontroll-lehel kirjeldasime põhinõude hindamiseks kasutatavad hindamiskriteeriumid.

Seejärel analüüsisime VA protseduurireeglite kirjeldusi ja sisekordasid eesmärgiga hinnata protseduurireeglite vastavust regulatsioonidele, viisime läbi intervjuud VA töötajatega eesmärgiga täpsustada protseduuriregleid ja nende täitmist praktikas.

Viisime läbi projektide valikuga seotud toimingute testimise, milleks moodustasime valimi auditi perioodil esitatud toetuse taotlustest. Testimise eesmärgiks oli hinnata protseduurireeglite täitmise vastavust protseduurireeglite kirjeldusele ning kontrolljälje olemasolu. Küsisime täpsustusi ja selgitusi VA töötajatelt testimise tulemuste valideerimiseks.

Seejärel hindasime põhinõude puhul kasutatavaid hindamiskriteeriume, määrates kindlaks, milline neljast JKS toimivuse kategooriast vastab kõige paremini igale hindamiskriteeriumile. Iga hindamiskriteeriumi liigitamisel sobivasse kategooriasse lähtusime enda professionaalsest hinnangust, võttes arvesse auditi tõendusmaterjali.

Auditi tõendusmaterjalid hõlmasid kõiki auditi käigus kogunenud teadmisi, sealhulgas süsteemikirjelduste läbivaatamisel saadud teavet, protseduurireegleid, juhtimis- ja kontrollisüsteemi toimimisega hõlmatud järelepärimisi.

Auditi teises etapis tegime põhinõuete kaupa järeldused nende hindamiskriteeriumide alusel, mida oli esimeses etapis juba eelnevalt hinnatud. Põhinõuete hindamise otsustavaks teguriks kindlustasemele oli avalduv üldine mõju. Hinnati, kuidas mõjutab konkreetse hindamiskriteeriumi või põhinõude täielik või osaline täitmatajätmine vigade või eeskirjade eiramise kindlakstegemist ning juhtimis- ja kontrollisüsteemi.

Samuti hindasime, kas puudus põhinõude täitmata jätmisel suurendab ennetamata, avastamata ja/või nõuetekohaselt kõrvaldamata jäänud eeskirjade vastaste või ebaseaduslike kulude tõenäosust.

4. Valimi moodustamise meetoodika

Valimi moodustamisel lähtusime siseauditi osakonna AMIF ja ISF auditeerimise käsiraamatus toodud juhistest, mille järgi süsteemide toimimise testimiseks kontrollitakse mingit valimit selle süsteemi vahendusel toimunud tegevustest ning testimise valimi suuruse otsustab auditi juht tuginedes oma professionaalsele hinnangule. Meetoodika järgi peab testimine olema sedavõrd põhjalik, et tulemuseks oleks põhjendatud veendumus kontrollitavate süsteemide tõhususe, järjepidevuse ning efektiivsuse kohta.

Auditi ulatuses oli ajaperiood 2 aastat enne auditi algust, s.o 1.08.2019 – 31.07.2021. a. Olukorras, kus tehingute arv auditi ulatuses olevas perioodis oli suur, ei olnud mõistlik testida üldkogumit 100%-liselt ning sellest tulenevalt moodustasime esitatud taotlustest valimi.

Valimi moodustamise esimeses etapis määrasime esitatud taotluste üldkogumi. Info üldkogumi kohta esitas klient ning selleks olid auditi perioodil esitatud AMIF toetuse taotlused (kokku menetleti auditi perioodil 31 taotlust, neist rahastati 5 otsetoetust ning 11 avaliku vooru toetust; mitterahastamise otsuse sai 15 avaliku vooru toetuse taotlust) ning ISF toetuse taotlused (kokku menetleti auditi perioodil 13 otsetoetuse taotlust, mis kõik ka rahastati).

Valimi moodustamise teises etapis määrasime valimi parameetrid ja moodustasime valimid. Valimi suuruse määramisel lähtusime üldkogumi suurusest ning järgmisest põhimõttest:

Üldkogumi suurus	Üldkogumi suurusele vastav valimi suurus
1	1
4	2
12-50	4
50-300	10%
Rohkem kui 300	30

Valimid moodustasime kummagi fondi osas eraldi, taotluste valimisel kasutasime juhuslikku valikut (*random* funktsiooni abil). Eelduseks oli samuti, et valimis võiks olla esindatud erineva

mahuga, erinevate toetuse saajate ning erinevate teostajate poolt sooritatud toimingud, et valim oleks esinduslik. Samuti oli oluline, et lisaks positiivse otsuse saanud taotlustele, oleks valimis ka vähemalt 1 taotlus, mis sai negatiivse otsuse.

AMIF taotlustest valisime testimiseks 1 otsetoetuse ja 2 avaliku vooru rahastatud taotluse menetlused ning ühe avaliku vooru taotluse menetluse, kus taotlust ei rahastatud. ISF taotlusest valisime testimiseks 4 rahastuse saanud taotluse menetlust.

5. Piirangud

Käesolev aruanne on koostatud sõltumatuse ja objektiivsuse põhimõtetest lähtudes.

Auditi aruande koostamisel on lähtutud eeldusest, et kõik auditi käigus esitatud andmed ning muu suuline ja kirjalik teave kajastavad projekti raames teostatud tegevusi korrektselt ja tegelikkusele vastavalt ning on piisavad projektidele hinnangu andmiseks. Täiendava, audiitorile mitteesitatud / mitteteadaoleva informatsiooni korral oleksid audiitori järeldused võinud olla teistsugused.

Auditi töörühm on teostanud auditi toimingud asjatundlikult ja nõutava ametialase hoolsusega. Auditi tulemusena antakse auditeeritud objekti kohta põhjendatud kindlustunne, võttes arvesse võimalikku auditi riski, et isegi suhteliselt olulised ebatäpsused võivad jääda avastamata.

6. Järeloimingud

Vastutaval asutusel tuleb arvestada auditi aruande B-osas esitatud tähelepanekute ja soovitustega. Soovituste rakendamise osas teostab seiret ning viib läbi järeloimingud auditeeriv asutus.

B-OSA

AUDITI TÄHELEPANEKUD

Kriteerium 2.1 - Audiitorite hinnangul on kinnitatud asjakohased projektide valikumenetluse kriteeriumid, mis tagavad tegevuse panuse asjaomase prioriteedi konkreetsete eesmärkide ja tulemuste saavutamisse ning mis on mittediskrimineerivad ja läbipaistvad (kategooria nr 1). Tähelepanekuid ei tehtud.

Kriteerium 2.2 - Audiitorite hinnangul toimivad vastutava asutuse protseduurid hästi, taotlusvoorude väljakuulutamise on avalikustatud ning otsetoetuste andmine põhjendatud, arvesse on võetud, et info jõuaks taotlejateni ning teade sisaldab kirjeldust projektide valiku kriteeriumitest ja toetuse saaja õigustest ja kohustustest. VA protseduurid vajavad parendamist vähesel määral, tuvastatud puudused on vähetähtsad (kategooria nr 1).

Tähelepanek 2.2.1 (väheoluline): Taotluste esialgse kontrolli³ sooritamise tulemustest taotleja teavitamine ei toimu vastavalt protseduurireeglites toodule. Esitatud taotluste kättesaamisest taotleja teavitamise protsess vajab täiendamist.

AMIF ja ISF protseduurireeglite punktide 15.1 ja 15.2 järgi kõik laekunud taotlused registreeritakse ning VVO kontrollib esitatud taotluste vormilist vastavust, planeeritud tegevuste ning kulude põhjendatust ja abikõlblikkust. AMIF protseduurireeglite punkti 15.3 järgi teavitab VVO taotlejat kirjalikult kontrolli tulemustest 15 tööpäeva jooksul alates taotlusvooru lõpukuupäevast samas kui ISF protseduurireglid sellekohast taotleja teavitamise kohustust ei sätesta.

Protseduurireeglites ei ole täpsustatud, kas ja millisel viisil teavitatakse taotlejat esitatud taotluse kätte saamisest.

Auditi käigus saadud selgituste kohaselt ei ole konkreetseid kokkuleppeid, kas ja milliseid sidevahendeid kasutades tuleks taotluse esitajat taotluse kättesaamisest teavitada. Juhul kui taotluse esitaja kasutab SiM-iga sama dokumendihaldussüsteemi, on see tagatud süsteemisiseselt, kus mõlemale osapoolle on vastavad tegevused kuupäevade ja kellaaegade lõikes näha ning seega puudub ka vajadus täiendavaks teavitamiseks. Juhul kui on tegemist nõ välise osapoolle esitatud taotlusega, siis enamasti küll edastatakse taotlejale ka vastuskiri taotluse kätte saamisest, kuid see ei pruugi alati tagatud olla. Valimis olnud nelja AMIF projekti puhul oli taotluse kättesaamisest teavitatud kõiki e-kirja teel. Projekti AMIF2019-4 osas on esialgse kontrolli tulemustest taotluse esitajat teavitatud telefoni teel.

Risk vastutavale asutusele: Taotleja menetluse protsessi osadest mitte teavitamine võib tekitada teadmatust taotlejas edasise menetlusprotsessi alguse osas (nt kas taotlus võeti vastu ja suunatakse järgmisse etappi). Kogu menetlusprotsessi hilisemaks jälgimiseks ja võimalike probleemide vältimiseks tuleks tagada, et seotud tegevustest oleks olemas kirjalik jälg.

---

³ Taotluste vormilise ja abikõlblikkuse hindamine

Soovitus vastutavale asutusele: Tagada, et erinevatest projektitaotluste kontrolli menetlusetappidest oleks ka taotluse esitaja teavitamise osas säilitatud kirjalik jälg ning vastavat sisekorda järgitud. Soovitame viia sisse protseduuri, mille kohaselt oleks asjakohane teavitada kirjalikult taotluse kättesaamisest kõiki neid taotlejaid, kes SiMiga ühtset dokumendihaldussüsteemi ei oma.

Vastutava asutuse kommentaar:

Taotlused tuleb esitada SiMi üldadressile info@siseministeerium.ee, mis saadab automaatse teavituse kirja kättesaamisest. Outlooki meililistide uuendamise ja üldmeili automaatvastuse keske lahenduse muutmise tõttu ei ole alates 2020. a oktoobrist SiM-i üldmeililt automaatvastuseid välja saadetud. Varasema keske lahenduse kaotamise tõttu ei ole võimalik välja selgitada ka seda, kellele varem (kõnealune ajavahemik 2019–2020) vastused välja saadeti.

Siseministeerium tänab audiitoreid tähelepanu juhtimise eest. Seisuga oktoober 2021 oleme automaatvastuse välja saatmise lahendanud ajutiselt Outlooki seadistusega. Lõpliku lahenduse seadistame novembris 2021.a.

Kriteerium 2.3 - Audiitorite hinnangul vastutava asutuse protseduurid taotluste hindamisel toimivad, kuid vajavad mõningast parendamist. ISF projektide puhul vajab taotluste sisulise hindamise protsess täiendamist. Projektide hindajate sõltumatuse ja konfidentsiaalsuse kinnitamine peaks toimuma enne hindamistegevustega alustamist (kategooria nr 2).

Tähelepanek 2.3.1 (oluline): ISF projektide hindamiskomisjoni töö protsess ja tulemustest ning järeldustest teavitamine ei ole piisavalt läbipaistev.

ISF protseduuri reeglite punkti 15.6 alusel moodustatakse taotluste hindamiseks SiM-is järelevalvekomisjon (JK), mille koosseisu ja töökorra kinnitab siseminister oma käskkirjaga. Siseministri käskkirja⁴ p 2. järgi on komisjoni ülesandeks hinnata fondist rahaliste vahendite taotlemiseks esitatud toetuse taotluste vastavust ja sobivust rahastamiseks lähtuvalt käskkirjas loetletud miinimumkriteeriumitest (nt kas projekt on kooskõlas riigi olukorra ja vajadustega, kas projekt on kulutõhus, kas rahastamist taotlev organisatsioon ja partnerorganisatsioon on usaldusväärsed ja vajalike kogemuste ning ekspertteadmistega jm).

Komisjoni töökorra järgi on elektroonilise menetluse käigus komisjoni esimehel, hääleõiguslikel liikmetel ning kaasatud ekspertidel õigus 3 tööpäeva jooksul pärast menetluse algatamist esitada komisjoni sekretärile märkusi ja kommentaare ning küsida läbi sekretäri vaatlejatelt täiendavat informatsiooni esitatud taotluse või ettepaneku kohta. Punktid 3.9.4 ja 3.9.5 täiendavad, et märkuste, kommentaaride ja küsimuste tähtajaks mitteesitamisel arvestatakse, et need puuduvad - kui komisjoni esimees ja komisjoni hääleõiguslikud liikmed ei esita seatud tähtajaks märkuseid ega kommentaare, arvestatakse seda otsuse eelnõu märkusteta heakskiitmisenä.

Protseduuri reeglite p 15.8 järgi kinnitab JK tehtud ettepaneku alusel projektide heakskiitmise ja rahastamise osalise või tingimusliku rahastamise või mitterahastamise otsuse SiM kantsler, andes välja vastava otsuse.

ISF toetuse taotluste hindamine toimub vastavalt ministri käskkirjas sätestatule, ehk hindamismenetluse alguses edastatakse komisjoni liikmetele e-kiri, milles on projekti ja selle

---

⁴ Nt, Sisejulgeolekufondi järelevalvekomisjoni moodustamine ja komisjoni töökorra kinnitamine, käskkiri 10.03.2020 nr 1-3/32.

hindamist puudutav oluline info toodud ning mille alusel projektitaotlust hindama hakatakse. Hindamise tulemusena saavad komisjoni liikmed esitada kommentaare, märkuseid, küsimusi, mis omakorda taotlejale edastatakse jm. Seotud suhtlus tuuakse välja ka vastavas JK protokollis.

Projekti hindamiseks ei koostata eraldi hindamise kontroll-lehte, samuti ei pea komisjoni liikmed esitama kokkuvõtet projekti hindamise tulemusest ehk juhul kui komisjoni liige hindamismenetluse alustamise e-kirjale ette antud tähtjaks ei vasta, loetakse, et ta on kõikide projekti tingimustega nõus. Enamasti puudub igasugune kirjalik jälg komisjoni liikme poolt sooritatud analüüsist, järeldustest ja lõplikust hinnangust.

Risk vastutavale asutusele: Olenemata sellest, et antud juhul on tegemist eelnevalt kokku lepitud projektidega, võib tekkida olukord, kus ei ole piisavas ulatuses tagatud projektide hindamine komisjoni töökorras toodud kriteeriumite alusel. Antud juhul ei pruugi audiitorite hinnangul olla VA poolt piisavas ulatuses tagatud, et projekti abisaajad on suutelised vastavaid valiku ja hindamiskriteeriume täitma. Audiitorid toovad siinkohal välja, et tähelepanekuga ei viidata asjaolule justkui komisjoni liikmed ei tee oma tööd vajamineva hoolsusega, küll aga toovad välja, et hindamismenetluse parema läbipaistvuse tagamiseks võiks hindamise protsessist ja selle tulemusest olla tagatud ka kontrolljälg.

Soovitus vastutavale asutusele: Muuta järelevalvekomisjoni tegevuse protsessi selliselt, et komisjoni liikmete poolt sooritatud hindamistegevuste tulemustest oleks olemas kirjalik jälg – nii hindamise läbi viimisest kui ka selle põhjal antud lõplikust hinnangust projekti rahastamise, osalise rahastamise või mitterahastamise osas. Eelnev aitab tagada kogu hindamisprotsessi parema läbipaistvuse.

Vastutava asutuse kommentaar:

Arvestame tehtud tähelepanekuga perioodi 2021-2027 taotluste hindamise töökorra koostamisel. Vastutav asutus ei pea põhjendatuks perioodi 2014-2020 järelevalvekomisjoni töökorra muutmist järgmistel põhjustel:

- a) Vastutav asutus on seisukohal, et ISFi järelevalvekomisjoni hindamisprotsess on läbipaistev. Vaikiv nõusolek on halduspraktikas laialt kasutatav. Komisjon on moodustatud siseministri käskkirjaga ja käskkirjas toodud ülesannete täitmine on liikmetele kohustuslik. Komisjoni töökorda on tutvustatud kõikidele komisjoni liikmetele ning kaastatud ekspertidele, mistõttu on neile teada, millele taotluse juures tähelepanu pöörata ja mida hinnata. Kõik arvamused ja küsimused on lisatud protokollile, mis on piisav kontrolljälg. Komisjoni liikmetel on ka dokumendihaldussüsteemi kooskõlastusringi ajal võimalus täiendavalt arvamust avaldada. Nagu audiitorid korrektselt märgivad, on ISFis eeldefineeritud projektid. Lisaks toome veelkord välja, et kõik toetuse saajad on riigiasutused, kes on nende tegevuste puhul, mille elluviimiseks raha taotletakse, *de jure* ja *de facto* monopoolses seisundis, seetõttu on olemas piisav kindlus, et projektis abisaajad on suutelised vastavaid valiku- ja hindamiskriteeriume täitma.
- b) Periood 2014-2020 on lõppemas ning Sisejulgeolekufondi raha on juba suures osas lepingutega kaetud: ISFP 99,3% ja ISFB 92,9% ulatuses. Seejuures on ISFB kasutamata raha Euroopa reisiinfo ja -lubade süsteemi (ETIAS) sihtotstarbeline suurte piirangutega eraldis, mille maksame Euroopa Komisjonile tagasi. (ETIASe rakendamiseks eraldas Euroopa Komisjon kõikidele liikmesriikidele sama summa, kuid Eestis moodustab abikõlblike arendustööde maksumus vaid ligikaudu 1/3 eraldatud summast.)
- c) Täiendava kontroll-lehe täitmine järelevalvekomisjoni liikmete poolt tingimustes, kus taotluse menetlusprotsess on dokumenteeritud ja jälgitav, on vastutava asutuse hinnangul

vastuolus määrusega 514/2014, mille kohaselt peavad toetuse andmise ja kasutamise kord ja ressursid olema proportsionaalsed eraldatud toetusega, vähendades nii halduskoormust ja soodustades tõhusat rakendamist.

Audiitorite täiendav kommentaar: Audiitorid on nõus VA seisukohaga, et perioodil 2014-2020 ei ole asjakohane kirjeldatud töökorda muuta. Samas aga jäävad audiitorid tähelepanekus kirjeldatud põhjustel oma seisukoha juurde ning toovad välja, et tegemist on mahukate projektidega, mis olenemata sellest, et on eeldefineeritud ning viiakse läbi riigiasutuste poolt, vajavad täiendavat järelevalvekomisjoni (vajadusel ka eksperdi) analüüsi ja tagasisidet. Järelevalvekomisjoni töö parema läbipaistvuse tagamiseks tehtavad täiendused ning nende ulatus on VA hinnata, kuid audiitorid toovad välja, et minimaalselt võiks iga komisjoni liige kinnitada, et on hinnatava taotluse osas vastava sisulise analüüsi sooritanud ning tuua selgelt välja oma seisukoht ning hinnang seoses projekti rahastamise ja selle ulatusega. Eelnev aitaks mh tagada, et protokollis koostamise faasis ei tekiks vajadust täiendavate kommentaaride lisamise ja küsimuste esitamise järele, mis omakorda pikendavad taotluse hindamise ja otsuse vormistamisega seotud menetlusprotsessi.

Tähelepanek 2.3.2 (väheoluline): AMIF projekti hindamiskomisjoni protokollile oli ekslikult lisatud teise projekti sisulise hindamise leht, millest tulenevalt kajastus taotluse hindamise lõpp-protokollis ebakorrektnen hindamistulemus.

AMIF protseduurireeglite punkti 15.13 järgi hindab hindamiskomisjoni liige avalike taotlusvoorude puhul iga taotlust eraldi ning teeb ettepaneku taotluse rahastamiseks, osaliseks rahastamiseks või mitterahastamiseks. Iga hindamiskomisjoni liige täidab ja allkirjastab sisulise hindamise kontrolli lehe. Punkti 15.16 järgi vormistab VVO hindamiskomisjoni otsuse protokollilise otsusena, millele lisatakse hindamiskomisjoni liikmete sisulise hindamise lehed.

Kontrolliprotseduuride läbiviimise käigus testisime muuhulgas taotluste hindamise protsessi. Projekti AMIF2019-8 osas oli toetuse saajaks MTÜ Rahvusvaheline Maja ning projektiks „*Uued lapsed koolis: uussisserändajatega seotud väljakutsed Eesti koolides ja kohanemise toetamine*“.

Taotluste hindamiseks moodustati kantsleri käskkirja 28.08.2019 nr 1-5/76 alusel 6-liikmeline hindamiskomisjon. Projekti hindamiskomisjoni otsuse protokollile oli ekslikult lisatud A. Aidarovi 11.09.2019 allkirjastatud taotluse sisulise hindamise leht, millel oli toetuse taotlejaks märgitud MTÜ Rahvusvaheline Maja ning projekti pealkirjaks *Umunthu: ükski inimene pole omaette*. A.Aidarovi poolt oli nimetatud projekti taotlust hinnatud 98 punktiga. Teised komisjoni liikmed andsid projekti AMIF2019-8 taotlusele punkte järgnevalt: 98, 86, 86, 84 ja 82 punkti.

SiMilt saadud selgituste kohaselt toimus 2019. a suvel kuuajalise vahega kaks taotlusvooru ning MTÜ Tartu Rahvusvaheline Maja esitas mõlemasse taotluse. A. Aidarov hindas mõlema vooru taotlusi. Ekslikult on konkreetse taotlusvooru hindamisprotokollile lisatud ajaliselt esimese vooru taotluse hindamisleht.

SiM poolt saadeti auditi käigus ka allkirjastamata hindamisleht, mis selgituste kohaselt oli tegelikult hindamise aluseks. Saadud taotluse sisulise hindamise leht on koostatud perioodil 16.09-20.09.2019, toetuse taotlejaks on märgitud MTÜ Rahvusvaheline Maja ning projektiks „*Uued lapsed koolis: uussisserändajatega seotud väljakutsed Eesti koolides ja kohanemise toetamine*“ . Edastatud sisulise hindamise lehelt nähtuvalt oli hindamiskomisjoni liige hinnangud taotlust 96 punktiga.

Hindamise tulemusena koostati „*Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifondi avaliku taotlusvooru „Uussisserändajate kohanemise toetamine üldhariduskoolis*“ sisulise hindamise protokoll nr 1 (09.10.2019 14-8.6/796-1), kus on hindamise tulemusena toodud järgmised punktid: 98 p; 86 p;

86 p; 84 p; 82 p; 98 p, ehk protokollis on keskmise punktisumma arvutamisel võetud aluseks A. Aidarovi hindamiselehe andmed, mis ei ole antud tegelikkuses hindamise all olevale projektile AMIF2019-8, ehk tegeliku 96 punkti asemel oli arvesse võetud 98 punkti.

Risk vastutavale asutusele: Kirjeldatud olukorras on taotluse keskmise punktisumma arvestamisel võetud aluseks sisulise hindamise kontroll-leht, mis oli seotud teise taotluse hindamisega ning mille tulemusena kajastub lõplikus hindamise protokollis ebakorrektnete hindamistulemus. Olukorras, kus mitme hinnatava projekti keskmine tulemus on väga sarnane, võib kirjeldatud vea tekkimine tuua endaga kaasa taotluste pingerea eksliku muutumise.

Soovitus vastutavale asutusele: Taotluse hindamise protokoll koostades tagada, et arvesse oleks võetud korrektsed, hindamiskomisjoni liikmete poolt allkirjastatud sisulise hindamise lehed.

Vastutava asutuse kommentaar:

Täidame auditi soovitusi ja jälgime edaspidi tähelepanelikumalt, et taotluse hindamise protokoll koostamisel oleks arvesse võetud korrektsed, hindamiskomisjoni liikmete poolt allkirjastatud sisulise hindamise lehed.

Tähelepanek 2.3.3 (väheoluline): Taotluste sisuliseks hindamiseks moodustatud hindamiskomisjoni liikmete poolt on erapooletuse ja konfidentsiaalsuse kinnitus allkirjastatud peale projekti sisulise hindamisega alustamist või selle läbiviimist. Erapooletuse ja konfidentsiaalsuse dokumendi allkirjastamisega seonduv vajab sisekorras täiendamist.

Komisjoni delegeeritud määruse (EL) nr 1042/2014 artikkel 7 punkt 6 toob välja, et VA tagab muuhulgas huvide konflikti ärahoidmise ja seda eelkõige juhul, kui taotlejad on riigiasutused. Vastavalt AMIF protseduurireeglite punktile 7.8 ja ISF protseduurireeglite punktile 7.7, kontrollivad ja hindavad toetuse taotlusi teenistujad, kes on oma ülesannetes erapooletud ning kellel ei esine menetlusest taandamise asjaolusid haldusmenetluse seaduse § 10 mõistes. Kui sellised asjaolud peaksid ilmnema, teavitab teenistuja sellest kohe oma vahetut juhti ja taandab end konkreetse hindamise läbiviimisest.

Intervjuude käigus saadud selgituste kohaselt allkirjastab AMIF projektide hindamisele eelnevalt iga hindamiskomisjoni liige (sh ekspert) taotlusvooru põhiselt erapooletuse ja konfidentsiaalsuse kinnituse dokumendi. ISF projektide osas on järelevalvekomisjoni liikmed allkirjastanud ministri käskkirjaga kinnitatud erapooletuse ja konfidentsiaalsuse deklaratsiooni (enamasti) ühekordselt programmiperioodi alguses. Kui komisjoni lisandub uus liige (nt eksperdina), allkirjastab ka lisandunud komisjoni liige mainitud dokumendi. ISF deklaratsioone vahepeal ei uuendata, kui komisjoni liikmel on mõne projekti hindamise osas vahepealsel perioodil tekkinud huvide konflikt või komisjoni liige ei saa olla erapooletu, on tal kohustus sellest teavitada komisjoni sekretäri ning komisjoni liige eemaldatakse menetlusest.

Erapooletuse ja konfidentsiaalsuse dokumendi allkirjastamise põhimõtted ei ole AMIF protseduurireeglites kirjeldatud.

Auditi kontrolliprotseduuride läbiviimise käigus kontrollisime muuhulgas, kas kõik vastava projekti hindamiskomisjoni liikmed on eelpool nimetatud dokumendid allkirjastanud ning kas seda on tehtud enne testimise aluseks oleva projekti sisulise hindamisega alustamist. Testimise tulemusena esines mõlema fondi projektide osas olukordi, kus AMIF projekti sisuline hindamine oli hindamiselehele märgitud ajavahemiku alusel juba läbi viidud (sellega alustatud) või

hindamismenetlus ISF projektide puhul algatatud, kuid erapooletuse ja konfidentsiaalsuse dokument ei olnud komisjoni liikme poolt veel allkirjastatud.

Risk vastutavale asutusele: Erapooletuse ja konfidentsiaalsuse mitte kinnitamine enne projektide sisulist hindamist võib tekitada olukorra, kus tegelikkuses oleks komisjoni liige pidanud ennast menetlusprotsessist tagandama ning tema asemel määrama mõne teise liikme. Eelnevast tulenevalt pikeneb taotluste hindamise protsess ning väheneb selle läbipaistvus.

Soovitus vastutavale asutusele: Täiendada AMIF ja ISF protseduurireegleid vastavate tegevuste osas ning tagada, et komisjoni liikmed kinnitaksid oma erapooletust ja konfidentsiaalsust enne hindamisega seotud tegevuste algust, et vältida esineda võivaid konfliktiolukordi.

Vastutava asutuse kommentaar:

Vastutav asutus lähtub halduskoormuse vähendamise põhimõttest. ISFi puhul on deklaratsioonid kogu programmiperioodiks, kuna järelevalvekomisjoni liikmed on ametikohapõhised. Menetluse algatamise kirjas on ära toodud kohustus, et komisjoni liige peab end taandama, kui ei saa olla erapooletu. Programmiperioodi jooksul on olnud üks taandamine.

Jälgime edaspidi veel tähelepanelikumalt, et komisjoni liikmed ei kaasaks eksperte enne, kui erapooletuse deklaratsioon on allkirjastatud.

Täiendame AMIF protseduurireeglite p 15.12 nõudega, et enne hindamist allkirjastab hindaja erapooletuse ja konfidentsiaalsuse kinnituse.

Tähelepanek 2.3.4 (väheoluline): ISF projekti hindamiskomisjoni protokoll koostamist, kinnitamist ja teavitamist ringi dokumendihaldussüsteemis ei ole kaasatud kõiki osapooli.

ISF protseduurireeglite punkti 15.6 alusel kinnitab taotluste hindamiseks moodustatud JK-i töökorra siseminister oma käskkirjaga. Viidatud käskkirja⁵ punktis 4 on kirjeldatud ISF projektide järelevalvekomisjoni liikmete tegevused seoses otsuse langetamise protsessi ja protokoll koostamise ning koostamist ja allkirjastamisega. Punktide 4.3 kuni 4.5 alusel vormistab komisjoni sekretär komisjoni töö tulemused protokollilise otsusena, mis saadetakse esmalt eelnõu vormis läbi dokumendihaldussüsteemi komisjoni liikmetele koostamist ja vajadusel täiendavate märkuste tegemist. Seejärel edastatakse vajadusel täiendatud komisjoni protokoll esimehele digiallkirjastamiseks. Digiallkirjastatud protokolliline otsus edastatakse seejärel ka menetluses osalenud ekspertidele.

Projekti ISFP-32 puhul ei olnud Delta teavitusringi kaasatud taotluse hindamist osalenud eksperti, vastav teavitus saadeti ekspertidele tagantjäre, auditi läbiviimist käigus.

Risk vastutavale asutusele: Kõikide menetluse protsessis osalevate osapoolte mitte kaasamine võib tekitada olukorra, kus hindamiskomisjoni liikmete hilisemaid märkusi ei ole arvesse võetud. Tekkinud olukorras risk realiseeruda ei saanud, kuna ekspertidele edastatakse töökorra kohaselt protokolliline otsus vaid teavitamiseks.

Soovitus vastutavale asutusele: Tagada, et kõik projektide hindamist protsessis osalenud osapooled oleksid protokollilise otsuse kinnitust-, koostamist- ja teavitusringi nõuetekohaselt

---

⁵ Nt, Sisejulgeolekufondi järelevalvekomisjoni moodustamine ja komisjoni töökorra kinnitamine, käskkirj 10.03.2020 nr 1-3/32

kaasatud. Kaaluda võimalust laiendada kinnitusringi selliselt, et ka eksperdile saadetakse protokolliline otsus kooskõlastamiseks koos võimalusega teha täiendavaid märkuseid.

Vastutava asutuse kommentaar:

Selleks, et tagada toetuste andmiseks vajalikud järelevalvekomisjoni otsused haldussäästlikult ning toetuse taotleja jaoks mõistliku aja jooksul, ka ajakriitiliste taotluste puhul, on liikmed järelevalvekomisjoni nimetatud ametikohapõhiselt mitte isiklikult. Järelevalvekomisjoni protokollilise otsuse eelnõu edastatakse viidatud käskkirja p 4.4 alusel komisjoni liikmele teadmiseks juhul, kui ta viibib puhkusel. Järelevalvekomisjoni protokollid sisaldavad kõikide liikmete taotluse menetlemise käigus tehtud märkusi ning dokumendihaldussüsteemi „kooskõlastamiseks“ töövoog on selleks, et komisjoni liikmed saaksid selles veenduda. Kui komisjoni liige soovib protokollile kantud märkust muuta või täiendada ja ta teeb seda protokollile dokumendihaldussüsteemis kooskõlastamise etapis, jääb tema täiendav märkus dokumendihaldussüsteemis fikseerituks igal juhul. Samuti on komisjoni liikmel õigus jätta protokoll kooskõlastamata. Seetõttu ei ole võimalik, et realiseeruks risk, kus elektroonilise menetluse lõppedes tehtud märkuseid rahastamise üle otsustamisel ei arvestata – vastupidi, eraldi menetlus dokumendihaldussüsteemis just seda riski maandab. Lisaks rõhutame, et ekspert on taotluse menetlusse kaasatud isik, kelle valdkondlik ekspertiis on komisjoni liikmeid hindamisel abistav. Kui protokoll dokumendihaldussüsteemis eksperdile kooskõlastamiseks suunata, laieneb talle järelevalvekomisjoni hääleõigusliku liikme õigus jätta protokoll kooskõlastamata ning seega muutub tema roll eksperdist hääleõiguslikuks liikmeks, mis ei ole eksperdi kaasamise eesmärk. Ka dokumendi dokumendihaldussüsteemis teadmiseks võtmisel on võimalik lisada kommentaare ning need fikseeritakse eraldi väljal.

Audiitorite täiendavad kommentaarid:

- Tähelepanekus toodud olukorras oli projekti ISFP-32 taotluse hindamise kaasatud ekspert, keda ekslikult hilisemasse protokolliga seonduvasse Delta teavitusringi ei kaasatud. Sellest tulenevalt on audiitorite hinnangul võimalik kirjeldatud riski realiseerumine, kus sarnaselt tekkinud olukorraga jääb mõni komisjoni liige ekslikult protokollilise otsuse kooskõlastusringi kaasamata ning sellest tulenevalt mõni täiendav kommentaar lõplikus protokollis arvesse võtmata.
- VA kommentaaris toodi välja täiendav selgitus, et ka need liikmed, kellele dokumendihaldussüsteemis info teadmiseks suunatakse (nt eksperdid), saavad vajadusel lisada süsteemi kommentaare, millest tulenevalt jäävad audiitorid oma soovitusel juurde – tagada, et kõik projektide hindamise protsessis osalenud osapooled oleksid protokollilise otsuse kinnitus-, kooskõlastus- ja teavitusringi nõuetekohaselt kaasatud.
- Täiendavalt on VA kommentaaris toodud, et eksperdi kaasamine kooskõlastusringi ei ole põhjendatud, kuna sellisel juhul laieneks temale järelevalvekomisjoni hääleõigusliku liikme õigus jätta protokoll kooskõlastamata ning seega muutuks ekspert hääleõiguslikuks liikmeks. Audiitorid on selgitusega nõus, kuid soovivad täiendavalt välja, et näiteks projektis ISFB-45 oli määratud täiendavalt kaks eksperti ning projektis ISFB-43 üks ekspert - mõlemal juhul on Delta töövoog väljavõttest nähtuvalt hindamiskomisjoni protokoll suunatud kooskõlastamiseks ka kõikidele ekspertidele. Audiitorid lisavad soovitusena leppida ekspertide kaasamisel kokku ühtsed põhimõtted.

Kriteerium 2.4 - Audiitorite hinnangul toimivad vastutava asutuse protseduurid taotluste rahuldamise/mitterahuldamise otsuste tegemisel hästi. Otsused taotluse rahuldamiseks või mitterahuldamiseks on tehtud ning need on taotlejatele edastatud, otsused on põhjendatud ning toetuslepingud sisaldavad nõutud informatsiooni. VA protseduurid vajavad parendamist vähesel määral, tuvastatud puudused on vähetähtsad (kategooria nr 1).

Tähelepanek 2.4.1 (väheoluline): Toetuse andmise otsus ei ole vormistatud vastavalt Komisjoni delegeeritud määruses toodud tingimustele.

Komisjoni delegeeritud määrus (EL) nr 1042/2014 artikkel 9 punkt 4 toob välja, et toetuse andmise otsuses märgitakse ära vähemalt toetusesaajate nimed, projekti peamised üksikasjad ja selle tegevuseesmärgid, liidu toetuse maksimaalne summa ning kaasrahastamise maksimaalne osakaal toetuskõlblikes kogukuludes. AMIF protseduurireeglite punkti 15.18 alusel märgitakse toetuse saamise käskkirjas toetuse saaja, projekti nimetus, AMIF-i toetuse maksimaalne summa ning kaasfinantseeringu maksimaalne osakaal abikõlblikest kogukuludest. Sisekorra kohaselt toetuse andmise otsuses projekti peamisi üksikasju ega tegevuseesmäärke välja ei tooda. Sarnaselt kirjeldatud AMIF-i protseduurireeglitele, kajastub ISF protseduurireeglite punktis 15.8, et otsuses märgitakse ära vähemalt toetuse saaja nimi, projekti pealkiri, fondist eeldatava EL toetuse maksimaalne summa ning kaasrahastamise maksimaalne osakaal abikõlblikest kuludest.

Projektitaotluste hindamisprotsessi testimise käigus oli valimis neli AMIF ja neli ISF projekti. AMIF projektidest sai üks mitterahastamise ning kolm positiivse rahastamise otsuse. Testitud projektidest kahel, AMIF2020-4 (taotluse rahuldamise käskkiri nr 02.05.2020 nr 1-5/56) ja AMIF2021-6 (taotluse rahuldamise käskkiri, otsetoetus, nr 21.05.2021 nr 1-5/52) ei olnud toetuse andmise otsuses toodud täiendavalt projekti peamisi üksikasju ega projekti tegevuseesmäärke. Kõikide ISF projektide puhul oli projekti puudutav täiendav info, sh peamine eesmärk, milleks saadavat toetust kasutatakse, toodud.

Risk vastutavale asutusele: Kui sisekord ei kajasta vajalikus ulatuses infot, mida EL juhendite ja määruste alusel peaksid erinevad dokumendid sisaldama, võivad need jääda vastavatesse dokumentidesse lisamata.

Soovitus vastutavale asutusele: Tagada, et toetuse saajale edastatavas toetuse andmise otsuses oleks kõik vajalik projekti puudutav infomatsioon toodud vältimaks vastuolu tekkimist EL määrusega. Võimalusel lähtuda otsuse ühtsest vormist, milles on vastavad kohustusliku sisupunktid ära toodud.

Vastutava asutuse kommentaar:

Täiendame AMIFi protseduurireegleid ning lisame toetuse andmise otsusele projekti peamised üksikasjad ja tegevuseesmärgid.

Täiendav märkus, seotud kriteerium 2.4

Rahastatud projektiga seotud info ei ole fondi kodulehel avalikustatud.

Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 514/2014 artikkel 53 lg 2 toob muuhulgas välja, et liikmesriigid tagavad riiklike programmide rakendamise läbipaistvuse, mille üheks osaks on avalikustada teave lõplike abisaajate kohta, projektide nimetused ning nendele projektidele eraldatud liidupoolse rahastamise summad.

Auditi kontrolliprotseduuride läbiviimise käigus kontrollisime, kas projektidega seonduv avalikustamisele kuuluv teave on fondide kodulehel⁶ olemas projektide nimekirja dokumendis toodud. Projekti AMIF2021-6 osas ei olnud asjakohane info kodulehel avalikustatud – saadud selgituse kohaselt täiendatakse projektide nimekirja nii jooksvalt kui võimalik, üldjuhul kohe, kui uus toetusleping on sõlmitud, kuid väga tihedate viimaste kuude tõttu on mõni alanud projekt jäänud nimekirja lisamata. Auditi läbiviimise ajal lisati nimetatud projekt projektide nimekirja.

Soovitus vastutavale asutusele: Tagada, et vastav avalikustamisele kuuluv info oleks jooksvalt ajakohane, vaadata regulaarselt üle, et asjakohane info oleks kodulehel nõuetekohaselt avalikustatud.

Vastutava asutuse kommentaar:

Täidame auditi soovitusi.

---

⁶ www.amif.ee

Lisa 1

AMIF

JKS Põhinõue	Kategooria ⁷ 1	Kategooria 2	Kategooria 3	Kategooria 4
Põhinõue nr 2 – Projektide sobiv valik	X			
Hindamiskriteerium 2.1 – Korraldusasutus on kinnitanud asjakohased projektide valikumenetluse ja kriteeriumid, mis: a. tagavad tegevuse panuse asjaomase prioriteedi konkreetsete eesmärkide ja tulemuste saavutamisse; b. on mittediskrimineerivad ja läbipaistvad.	X			
Hindamiskriteerium nr 2.2 – Taotlusvoorude väljakuulutamise on avalikustatud, otsetoetuste andmine on põhjendatud. Seejuures on arvesse võetud, et: (a) informatsioon jõuaks kõigi võimalike abisaajateni / taotlejateni; (b) teade sisaldab selget kirjeldust projektide valiku kriteeriumidest ning toetuse saajate õigustest ja kohustustest	X			
Hindamiskriteerium 2.3 – Kõiki taotlusi/projekte hinnatakse vastavalt kehtivatele kriteeriumidele. Hindamiskriteeriumid vastavad taotlusvooru teates toodule. VA tagab, et taotluste / projektide hindajad omavad selleks vajalikke teadmisi (ekspertiisi) ja sõltumatust.		X		
Hindamiskriteerium nr 2.4 – Otsuse taotluse / projekti rahuldamiseks / mitterahuldamiseks teeb selleks nõuetekohaselt volitatud isik ning see edastatakse taotluse / projekti esitajale (taotlejale). Otsuses on välja toodud taotluse rahuldamise / mitterahuldamise põhjendus. Toetuslepingud sisaldavad kogu nõutud informatsiooni.	X			

⁷ 1. kategooria - Toimib hästi. Ei vaja parandamist või vajab seda vähesel määral. Puudusi ei ole tuvastatud või need on vähetähtsad. Neil puudustel puudub või on väike mõju hinnatud põhinõuete või süsteemi toimimisele

2. kategooria - Toimib, kuid vajab mõningast parandamist. On tuvastatud mõned puudused. Puuduste mõju hinnatud põhinõuete, asutuste või süsteemi toimimisele on mõõdukas. On antud soovitus, mida auditeeritav peab rakendama.

3. kategooria - Toimib osaliselt, kuid vajab olulist parandamist. On tuvastatud suured puudused, mis seavad fondid silmitsi eeskirjade eiramise ohuga. Mõju põhinõuete või süsteemi toimimise tõhususele on märkimisväärne.

4. kategooria - Sisuliselt ei toimi. On tuvastatud arvukad tõsised ja/või ulatuslikud puudused, mis seavad fondid silmitsi eeskirjade eiramise ohuga. Mõju põhinõuete või süsteemi toimimise tõhususele on märkimisväärne – hinnatud põhinõuded või süsteemid toimivad vaevu või ei toimi üldse.

ISF

JKS Põhinõue	Kategooria 1	Kategooria 2	Kategooria 3	Kategooria 4
Põhinõue nr 2– Projektide sobiv valik	X			
Hindamiskriteerium 2.1 – Korraldusasutus on kinnitanud asjakohased projektide valikumenetluse ja kriteeriumid, mis: a. tagavad tegevuse panuse asjaomase prioriteedi konkreetsete eesmärkide ja tulemuste saavutamisse; b. on mittediskrimineerivad ja läbipaistvad.	X			
Hindamiskriteerium nr 2.2 – Taotlusvoorude väljakuulutamise on avalikustatud, otsetoetuste andmine on põhjendatud. Seejuures on arvesse võetud, et: (a) informatsioon jõuaks kõigi võimalike abisaajateni / taotlejateni; (b) teade sisaldab selget kirjeldust projektide valiku kriteeriumidest ning toetuse saajate õigustest ja kohustustest	X			
Hindamiskriteerium 2.3 – Kõiki taotlusi/projekte hinnatakse vastavalt kehtivatele kriteeriumidele. Hindamiskriteeriumid vastavad taotlusvooru teates toodule. VA tagab, et taotluste / projektide hindajad omavad selleks vajalikke teadmisi (ekspertiisi) ja sõltumatust.		X		
Hindamiskriteerium nr 2.4 – Otsuse taotluse / projekti rahuldamiseks / mitterahuldamiseks teeb selleks nõuetekohaselt volitatud isik ning see edastatakse taotluse / projekti esitajale (taotlejale). Otsuses on välja toodud taotluse rahuldamise / mitterahuldamise põhjendus. Toetuslepingud sisaldavad kogu nõutud informatsiooni.	X			

Lisa 2

SUMMARY IN ENGLISH

Audit opinion: As a result of the audit work performed, the audit team concluded that the Responsible Authority's management and control system for key requirement 2 (selection of projects) works well (category 1).

Summary of main findings:

The audit made five minor observations:

- Notifying applicant about the results of initial examination of application is not always done in accordance with the rules of procedure. The process of informing the applicant about receiving the application, needs some improvement;
- There was one AMIF project which evaluation protocol contained a wrong substantive evaluation sheet, as a result, the final evaluation report of that application reflected an incorrect evaluation result;
- In some cases the independence and objectivity declarations were signed by the evaluation committee members and/or experts after the commencement or completion of the substantive evaluation of the project. The rules of procedures over signing independence and objectivity declarations needs some improvements;
- Not all parties involved in evaluating an ISF project were concluded in the process over coordinating, approving and notifying the decision protocol in document management system;
- The decision to grant the application has not been formalized in accordance with the conditions set out in the Commission delegated regulation.

The audit made one significant observation:

- The work process of ISF project evaluation committee is not transparent enough.

Kinnitame lõpparuande 17 leheküljel.

Auditi eest vastutav isik:

Kai Paalberg

Riskijuhtimise valdkonna juht
Grant Thornton Baltic OÜ
(allkirjastatud digitaalselt)

Auditi juht:

Merili Kiipus

Riskijuhtimise valdkonna nõustaja
Grant Thornton Baltic OÜ
(allkirjastatud digitaalselt)